

Høringssvar betænkning 1527 om provstiets funktion mv.

Jeg synes, at betænkningen er et yderligere skridt i retning af at tænke Folkekirken som en velsmurt maskine. Der tales for meget om ledelse og beslutningskompetence. Og værst af alt, om ledelse på det åndelige område - især i afsnit 4 (og 5). Og i afsnit 2.6.2 anfægtes menighedernes frihed mht. aktiviteter - hvilket også har en åndelig side, da aktiviteterne har deres afsæt i den evangelisk-lutherske lære.

Desuden er der nogle betænkelige procedurer, bl.a. at et flertal af menighedsråd kan give provstiet nogle magtmidler, f.eks. vedr. nedlæggelse og tvungent samarbejde.

Jeg mener, at menigheden er den helt grundlæggende enhed i kirken (det er et teologisk synspunkt, idet Den Augsburgske Bekendelse i artikel 1 indledes med "Menighederne hos os lærer....", hvilket derfor er en rød tråd i hele skriftet). Menighederne bør derfor ikke fratages selvstyre, tvinges til nedlæggelse af kirker og tvinges til samarbejde osv. ud over, hvad de selv beslutter. Det er min opfattelse, at menighederne bør "styres" efter en friskolelignende/valgmenighedslignende model, hvor de har visse objektive rettigheder og forpligtelser og følgelig kun "tvinges/styres" indirekte, derved at de (udover at holde sig til loven og bekendelsen) agerer ud fra nødvendighedens og virkelighedens krav.

Provstiets opgave er efter min mening at fungere som et praktisk tilsyn i forlængelse af biskop og ministerium. Fsva. det teologiske tilsyn (= at sikre, at evangeliet forkyndes rent og purt) er det først og fremmest biskoppens opgave (med provsten som biskoppens foresatte medhjælper).

Folkekirken skal tænkes nedefra. Og provstiet skal derfor ikke pustes op.

Med venlig hilsen

Thorkil Sohn, Sognegårdsvej 11, Husby, 6990 Ulfborg.
menighedsrådsformand, Husby Sohn.
Husby

Høringssvar vedr. betænkning 1527

Provstestillingen og provstiets funktion

Vedr. rekruttering og valg af provster.

Forslag om at opslå en ledig provstestilling eksternt og med en konkret stillingsbeskrivelse lyder umiddelbart fornuftigt, hvis man vil udvide ansøgerfeltet. Forslaget bygger på, at alle der er kvalificerede til at søge en præstestilling også vil være kvalificerede til at søge en provstestilling. Dog bør provsten være teolog for at kunne bestride sin lederstilling med den nødvendige forståelse for kirkens ånd og traditioner.

Placeringen af provstestillingen kan udmærket beslattes af biskoppen i samråd med andre provster og med høringsret fra provstiudvalg og stiftsråd.

Med hensyn til valg af provst skal menighedsrådet være dominerende uanset antallet af præster. Det betyder, at model 1, hvor provstiudvalget laver sin egen indstilling uafhængig af menighedsrådet, ikke skal anvendes.

Model 2 kan anvendes i alle tilfælde uanset om provstestillingen udgør over eller under 50% af stillingen. Hvis det fastholdes, at provsten stadig skal have funktion som præst, må menighedsrådet stadig have ret til prioriteret indstilling.

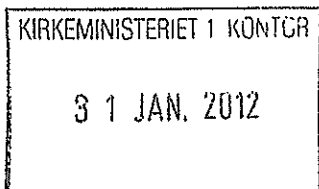
Vedr. provstiets funktion og opgaver.

Udgangspunktet for betænkningen er at flytte beslutningsmyndighed fra menighedsrådene til provstiudvalget, altså flytte kompetence fra sogn til provsti. For mig at se, er det et skidt udgangspunkt, da sognenes mangfoldighed hermed forsvinder i ensartethedens og sammenlægningernes hellige navn..

De små sogne på landet har efterhånden måttet finde sig i fuldstændig økonomisk styring fra provstiudvalget. Ingen eller kun få penge at arbejde med øger fornemmelsen af at være sat under administration. Hvis menighedsrådene nu også afgiver ansvaret for personale, kirkelige aktiviteter og hvad man ellers kan enes om på et besluttende samråd, er der ikke mere nogen fornuftig grund til at have et menighedsråd.

Hvis alle afgørelser træffes i provstiudvalget, bliver det spændende at være i provstiudvalget, ja men rigtig kedeligt at være i menighedsrådet. Der er kun kirkekaften at organisere, når det er planlagt fra provstiudvalget, hvis tur det er til at få kaffebønner. Og hvorfor skulle nogen have lyst at bruge frivillige timer på det?

For mig at se, er det katastrofalt dårlig timing at komme med denne betænkning lige nu før et nyt menighedsrådsvalg.

Som det er nu, har menighedsrådene mulighed for at arbejde sammen om alt det, de har lyst til og kan se et godt formål med. Lad os fortsætte med det og bevare sognebevidstheden og glæden ved at "kunne selv".

Spørgsmålet om kirkelukninger vil altid være traumatisk for det sogn, det vedrører. Hvorfor skal beslutningen træffes i provstiet og ikke som nu af biskoppen i samråd med menighedsråd og præster, der er de direkte berørte parter? Hvis der gennem længere tid ikke er kirkegængere, vil et ansvarligt menighedsråd handle, om ikke andet så på baggrund af opfordring fra biskoppen. Derfor er der ingen grund til at give mulighed for at tillægge provstiudvalget en indstillingskompetence vedr. kirkestruktur. Høringsret for provstiudvalget ved ændring af pastoratsstruktur og omlægning af præstestillinger vil være ok af hensyn til de økonomiske konsekvenser for provstiet.

Provstiudvalgets størrelse på 4 – 6 valgte medlemmer + provsten fungerer de fleste steder godt og der er ingen god grund til at udvide udvalget yderligere. Hvis der, som foreslået, skal løses flere og helt andre opgaver på fællesskabets vegne, bliver det administrativt personale, altså provstisekretariatet, der skal udvides med de økonomiske konsekvenser for provstiet, det nu medfører..

Forslaget om udvidelse af udvalget med en præst valgt af og blandt provstiets præster er udmærket. Man må dog være opmærksom på, at de ansattes organisationer vil kunne gøre krav på en eller flere pladser – med eller uden stemmeret - hvis også personaleadministrationen lægges ind under provstiudvalget.

Med hensyn til valg af medlemmer til provstiudvalget, kunne man lægge valget midt i en valgperiode, således at alle menighedsrådsmedlemmer har siddet i mindst 2 år, før der skal vælges provstiudvalg.

Det er slet ikke en mere central styring, som denne betænkning lægger op til, menighedsrådene har brug for. Vi har derimod brug for arbejdsro til at få nye ideer og føre dem ud i livet. Lad demokratiet og kreativiteten blomstre i Folkekirken, så det vedbliver at være folkets og ikke embedsmændenes kirke.

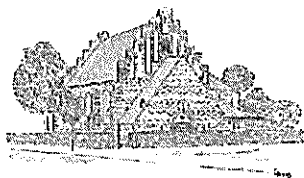
Vejleby, d. 28. januar 2012

Susanne Møller

Hillested, Skørtinge, Tirsted og Vejleby pastorat

Maribo Domprovsti

Vigerslev Kirke

Sognepræst Jesper Lund Hougaard

Næstelsø Kirkestræde 6 A
4700 Næstved
Mobil 50404628

jeho@km.dk

Fredag d. 27. januar 2012

HØRINGSSVAR VEDR. BETÆNKNING 1527: PROVSTESTILLINGEN OG PROVSTIETS FUNKTION

Vedr. provstestillingen:

- Jeg støtter en tydeliggørelse af provstens ansvar og opgaver, ligesom der bakkes op om, at provsten tildeles den nødvendige hjælp (administrativt og pastoralt) for at varetage sit embede forsvarligt.
- Jeg støtter god og grundig uddannelse og efteruddannelse af provster, så de er kvalificerede som ledere.

Vedr. demokrati og administrative beføjelser for provst/provsti:

- Jeg støtter, at provstiet får mulighed for at tilrettelægge arbejde og beslutningsprocesser (fx i forbindelse med budgetsamråd) på en måde, som gør processer og det administrative arbejde så smidigt og effektivt som muligt.
- Jeg støtter *ikke*, at provstiet får større beføjelser i forhold til vurderingen af, hvorvidt kirker skal tages ud af kirkeligt brug. En sådan afgørelse bør tages på et højere niveau – på stiftsplan.
- Jeg støtter, at provstiudvalget udvides for at sikre demokratiet i udvalget. Jeg mener ligeledes, at det er nødvendigt med en udvidelse af provstiudvalget med en præst fra provstiet.

Vedr. provstiets ret og pligt i forhold til kirkelige aktiviteter:

- Betænkningens overvejelser vedr. provstiets ret og pligt i forhold til samtale om eller koordinering af de kirkelige aktiviteter er det mest problematiske afsnit. I en rummelig folkekirke, og i en tid hvor denne rummelighed sættes mere og mere under pres på grund af endog store teologiske uenigheder, er det afgørende, at de enkelte sogne, menighedsråd og præster får meget stor frihed til at vægte, prioritere, forme og gennemføre kirkens aktiviteter, og at sogne, menighedsråd og præster ikke tvinges til et provstisamarbejde, som de ikke mener at kunne stå inde for. *Stor rummelighed kræver stor frihed!* Det er selvfølgelig helt legitimt, at provstiet kan sætte samtaler og overvejelser i gang. Men det er bekymrende, at der (omend ikke i en enig arbejdsgruppe) overvejes mulighed for, at provstiet kan beslutte kirkelige aktiviteter, som er forpligtende for sognene. Det er bekymrende, at betænkningen peger i den retning. Man fornemmer en bevægelse i retning af, at provstiet og ikke sognet skal være den grundlæggende byggesten i det folkekirkelige arbejde. Denne bevægelse kan vi ikke bakke op om! Beslutningerne og prioriteringer vedr. kirkelige aktiviteter må alene skulle finde sted lokalt i de enkelte sogne – naturligvis inden for lovens rammer vedr. ret og pligt. Dette er afgørende for det folkekirkelige demokrati, for den teologiske frihed og dermed for folkekirkens sammenhængskraft.
- Denne bemærkning anses for at være en helt afgørende kommentar i forhold til betænkningen. Afgørende, fordi den folkekirkelige sammenhængskraft i forvejen er truet.

Sognepræst Jesper Lund Hougaard, Vigerslev Kirke, Valby

Undertegnede Flemming Petersen der har været medlem af provstiudvalget i Gladsaxe/Herlev Provsti i 6 valgperioder, har følgende bemærkninger til neden nævnte forslag.

2.6.4 Provstiudvalgets sammensætning

Arbejdsgruppen har overvejet, om en eventuel udvikling og styrkelse af provstiets ledelsesrolle kan og bør ledsages af en styrkelse af provstiudvalgets demokratiske mandat.

Arbejdsgruppen har opstillet nogle mulige tiltag:

1. En lovændring, som indebærer, at antallet af læge medlemmer i provstiudvalget øges fra nu '4 - 6' til '6 - 8'.
2. En lovændring, som indebærer, at provstiudvalget udvides med en præst valgt af og blandt provstiets fastansatte præster.
3. En ændring af bekendtgørelse om valg til provstiudvalg, så den nuværende minimumsfrist på 7 dage for indkaldelse af menighedsrådene til møde om valg til provstiudvalg, øges til f.eks. minimum 14 dage.
4. En lovændring, som indebærer, at tidspunktet for valg til provstiudvalg forskydes nogle måneder, hvorefter nye provstiudvalg tiltræder den 1. november i stedet for nu 1. april i året efter menighedsrådsvalg

Bemærkning

Med min lange erfaring som provstiudvalgsmedlem mener jeg ikke, at provstiets præster automatisk skal have lov til, at vælge et medlem til provstiudvalget. I givet fald burde andre arbejdsgrupper også kunne stille med et medlem, hvilket ikke vil virke befordrende for arbejdet i provstiudvalget, idet man så vil begynde at pleje særinteresser.

Ved præsternes evt. indflydelse på valg af provst, kunne man i stedet overveje, at provstiudvalget i forbindelse med et provstevalg blev suppleret med en præst udpeget af præsterne i provstiet.

Men hensyn til antallet af provstiudvalgsmedlemmer vil en forøgelse af antallet af medlemmer i nogle provstier betyde, at stort set alle sogne på nær 2-3 sogne er repræsenteret i provstiudvalget, hvilket er en uheldig udvikling og kan virke hæmmende på arbejdet i provstiudvalget. Provstiudvalget skal kunne arbejde effektive hvilket er muligt nu med et antal medlemmer på 4-6.

Venlig hilsen
Flemming Petersen
Lundtoftevej 282
2800 Lyngby

Høringssvar til betænkning 1527

Betænkning 1527 er helt sikkert et på mange måder veludført afdæknings- og analysearbejde vedr. provstestillingen og provstiets funktion i den danske folkekirke. Samtidig viser betænkningen, hvordan dele af folkekirkens organisationsstruktur fortsat er stærkt bundet til den praksis, som enevældens konger benyttede sig af med hensyn til delegation af kompetence og opgaver fra kongen til embedsmænd i kirken.

Folkekirken har naturligvis gennemløbet en udvikling med øget demokratisering siden 1849, og de valgte menighedsråd har siden 1903/12 fået tillagt den ikke-geistlige beslutningskompetence på sogneniveau.

På stiftsplan har man påbegyndt en tilsvarende 'demokratisering' med institueringen af stiftsråd som biskoppens forum i ikke-geistlige spørgsmål.

En lignende 'demokratisering' på provstiniveau berører betænkning 1527 ikke meget. Der sondres ganske vist mellem provstens geistlige tilsynsopgaver og de mange administrative og økonomiske opgaver, som i øvrigt er vokset betydeligt mængde over de seneste årtier. Men med bestemmelsen om provstens embedspligt som forretningsfører for provstiudvalget vil arbejdsopgaverne fortsat lægge så meget beslag på provsten, at det må være vanskeligt at finde tiden til også at være sognepræst.

'Systemet' synes at have tillid til, at embedsmanden, provsten, selvfølgelig løser de mange opgaver, og samtidig fungerer som sognepræst i sognet – mindst 50 %.

Kan det mon fortsætte uændret de kommende år?

Rekruttering af provster

Det første element i udvalgets kommissorium er, at man de senere år har oplevet vanskeligheder med at rekruttere kvalificerede kandidater til ledige provstestillinger. Derfor foreslår betænkningen, at provstestillinger fremtidigt skal kunne søges af alle præster i Danmark. Det vil uden tvivl åbne muligheder for, at man får et bredere ansøgerfelt af kvalificerede ansøgere. Så langt så godt.

Om tilknytning af provst til sogn i provstiet

Men betænkningen lægger uændret op til, at provsteembedet skal være forankret i et sogn i provstiet – forbundet med ét udpeget sognepræsteembed. Det medfører til gengæld et meget væsentligt indgreb i sognets ret til at *kalde* sin sognepræst, fordi man ellers kommer i konflikt med biskoppens kompetence mht. valg af provsten i det embede, som er forbundet med det pågældende sognepræsteembed i sognet.

Betænkningen omtaler imidlertid en ny/anden 'model' for provsters ansættelse i et provsti, benævnt *provsti-vikar*. Den model vil forudsætte dog, at folkekirken skal bryde med det århundred gamle princip, at provsten er en sognepræst (blandt de øvrige i provstiet) som får tillagt ekstra opgaver, kompetencer og et særligt ansvarsområde under tilsyn af biskoppen. En provst med tillægs-funktion som *provsti-vikar* i stedet for minimum 50% sognepræst, vil tilføre provstiet ekstra præste-kapacitet, og menighedsrådet fratages ikke sin indflydelse på valg og indstilling af sognets præst.

Endelig kan biskoppens kompetence i valget af provst være uantastet – måske i samråd med det stedlige provstiudvalg?

Sådan en ansættelsesform, provst med 'provsti-vikar' forpligtelse, rummer nogle interessante muligheder:

1. via vikar-funktion i provstiet får provsten øget mulighed for og tid til at holde sig ajour med provstiets præster, sogne og menighedsråd, når der ikke er daglige sognepligter at tage hensyn til,
2. provsten får bedre mulighed for at udføre sine mange opgaver uden at skulle tage hensyn til måske presserende dag-til-dag opgaver i sognet,
3. provsteforpligtelsen kommer ikke til at belaste det sogn, der ellers skal undvære 'præstekraft' som følge af sognepræstens provsteopgaver, og
4. der vil ikke være tillagt ét sogn en særlig status som 'domsogn' i provstiet.

Men modellen forudsætter rigtignok, at folkekirken gør op med dogmet om, at en provst er en sognepræst med en 'lidt' udvidet opgave-portefølje.

Provstehåndbog

Det kan undre, at der ikke allerede foreligger en provstehåndbog - og at der i forbindelse med stillingsopslag ikke hidtil har været udarbejdet en egentlig stillingsbeskrivelse. Uafhængigt af betænkningens videre skæbne, må det være noget, som sættes i værk!

Provstiudvalgets kompetence og budgetsamrådets

De gældende regler mht. budgetsamråds beslutninger trænger som anført i betænkningen til revision.

Det bør i den forbindelse også overvejes, om det er nødvendigt at lægge så stramme rammer omkring provstiudvalgets og samrådets kompetencer, både hvad angår beslutninger på provstiniveau og mht. udtalelser/indstillinger til stift og ministerium.

Med kravet om 2/3 flertal i provsti-samrådet er det næppe mange (fælles) opgaver, der kan opnås flertal for at overlade til provstiudvalget.

Derimod er det helt sikkert en fordel, at en sådan samråds-beslutning ikke nødvendigvis skal være bindende for en 4-årig periode.

Til gengæld bør det, hvis samrådet med kvalificeret flertal har taget en beslutning, ikke være frivilligt for sogne i provstiet at efterleve fællesskabets beslutning. En beslutning med kvalificeret flertal må være bindende for alle provstiets sogne.

Provstiudvalget, medlemsantal og valgtidspunkt

Et provstiudvalg med 4 - 6 medlemmer har en passende størrelse, men om det skal udvides med en præst forekommer ikke velbegrundet - med mindre det er tænkt som en slags læreplads for fremtidige kandidater til provstestillinger?

At valgtidspunktet foreslås flyttet 6-8 måneder vil sikkert være en fordel.

Arne Waage Beck
medlem af
Skagen menighedsråd,
Frederikshavn provstiudvalg,
Vendsyssel Distriktsforenings bestyrelse.

Høringssvar fra Stiftsbestyrelsen af tillidsrepræsentanter for præster i Århus Stift.

Betænkning 1527: 1527 – Provstestillingen og provstiets funktion.

På baggrund af at Kirkeministeriet har nedsat en arbejdsgruppe til at fremkomme med tidssvarende overvejelser omkring provstens funktion samt provstiets/ provstiudvalgets fremtidige rolle i Folkekirken har tillidsrepræsentanterne for præster i Aarhus Stift følgende kommentar.

Provsten

Stiftsbestyrelsen noterer sig, at betænkningen i langt højere grad tydeliggør, at provstestillingen foruden et præsteembede tillige varetager ledelsesfunktioner i forhold til provstiets præster og dermed er en kirkelig advancementsstilling, hvortil der her forslås mulighed for rekruttering af provstekandidater både fra og uden for provstiet, idet der ønskes mere fokus på overordnet ledelse end lokal indsigt.

Mens arbejdsgruppen har udarbejdet en klar og præcis skabelon til en mulig stillingsbeskrivelse (s. 62-64), indeholder betænkningen ikke tilsvarende almene overvejelser vedrørende kvalifikationskriterier. Stiftsbestyrelsen anerkender dog, at kriterier for egnethed til en provstestilling kan være vanskelige at definere entydigt, men arbejdsgruppens tanker herom kunne godt have været interessante. Stiftsbestyrelsen er under alle omstændigheder enig i, at nyudnævnte provster bør klædes bedst muligt på til opgaven via relevant efter- og videreuddannelse.

Da provsten også fortsat bør fungere som præst, anbefaler vi, at provstestillingen placeres i tilknytning til pastorater med minimum 150 % beskæftigelsesgrad for at sikre tilstrækkelig præstetilstedeværelse i sognet samt for at sikre gode arbejdsforhold for "hjelpepræsten" (provsten). Provstestillingen bør derfor enten henlægges til et eksisterende større pastorat med flere præster eller to mindre sammenlagte nabopastorater.

I henhold til afsnit 2 om provsten som forvaltningsperson omtales det, at provsten kan uddelegere opgaver som f.eks. syn af bygninger til en anden person. Vi anbefaler at Provsten fortsat er til stede for at sikre, at det ikke blot er et byggeteknisk parameter der gælder, men at det teologiske perspektiv fortsat vægtes ift. kirkerum, samlingslokaler eller embedsbolig. Vi finder det gavnligt for folkekirken, at de teologiske perspektiver fortsat vægtes højt, og at sognepræsten ikke skal stå alene med dette perspektiv.

Vi bifalder, at der fortsat er mulighed for retræte for en provst i anden stilling, hvis denne ønsker det. Vi fremsætter til arbejdsgruppens overvejelse, at enhver provst med 12 års provsteanciennitet og/eller efter det fyldte 62 år kan få tildelt en sådan ordning.

Ifølge betænkningen (s. 115) er et af hovedformålene at styrke biskoppens rolle ved provsteudnævnelser. Da biskoppen efter nuværende ordning normalt har det afgørende ord sammen med Kirkeministeren, må der her tænkes på en mindre indflydelse til ministeren, hvilket kunne være bedre præciseret.

Provstiets funktion

Vi har forståelse for, at der med denne betænkning lægges op til, at nogle af de tids- og arbejdskrævende opgaver for vore menighedsråd, som ansættelser, personaleledelse og økonomi – kan løftes op på provstiplan, for at give tid til at arbejde lokalt med kirkens liv og vækst, men finder det samtidig vigtigt, at det gøres endnu tydeligere, at budgetsamråd er bestemmende for provstiudvalgets kompetencer, så den lokale forankring ikke forsvinder i centralisering og stordrift.

Vi er derfor også opmærksomme på de indvendinger, som Præsteforeningens repræsentanter i arbejdsgruppen har overfor forslaget om, at budgetsamrådets majoritet kan tillægge provstiudvalget kompetence til at indstille overfor biskop og kirkeminister, at en sognekirke med f.eks. dokumenteret ringe kirkegang tages ud af almindelig brug uafhængig af lokal modstand.

Vi hilser forslaget om, at der blandt provstiets præster vælges en repræsentant til provstiudvalget. Dels kan denne være præsternes talerør på provstiplan og være ambassadør for præstearbejde på tværs af sognene i provstiet, dels kan denne bidrage til den teologiske drøftelse i Provstiudvalget.

Vi anbefaler at valget til provstiudvalget ikke blot forskydes $\frac{1}{2}$ år ift. menighedsrådsvalget, men med 1, måske helt op til 2 år for at sikre at menighedsrådene er godt i gang med deres arbejdsperiode. Vi mener, at denne forskydning kan sikre arbejdsro og stabilitet i såvel sogne som provsti.

På vegne af tillidsrepræsentanter for præster i Århus stift.

Jens Peder Baggesgaard

Rømø den 20. januar 2012

Kirkeministeriet

Høringssvar vedrørende Betænkning 1527 Provstestillingen og provstiets funktion.

Grundlæggende kan jeg ikke anbefale hovedparten af anbefalingerne i betænkningen. Økonomisk målstyring er et alt for dominerende parameter, Sognet som folkekirkens grundhed går man helt væk fra. Ved en styrkelse af provstiet/budgetsamtaler er der mulighed for et økonomisk magtspil sognene imellem, hvor de stærkeste sogne kan sikre sig på bekostning af de mindre. Ændringerne skal vokse nedefra, og man skal sikre sig rummelighed og frihed i sognene og væk fra mere ensretning og topstyring.

Det handler først og fremmest om tillid og dialog. Mellem provstiudvalg og provst og mellem provstiudvalg og menighedsråd.

Det kan gøres ved åbne drøftelser på provstisamtaler, som f.eks. også kan udtale sig om forskelligt, men ikke beslutte, og slet ikke hverken "koordinere" lave provstihandlingsplaner og målsætninger eller tilrettelægge kirkelige aktiviteter i provstiet for de enkelte sogne.

Sognet og det enkelte menighedsråd er grundstammen i Folkekirken.

Venlig hilsen

Claus Helsbøl, sognepræst

Kragelund, d. 19. januar 2012

Til Kirkeministeriet

Kommentarer til Betænkning 1527

Det er med nogen bekymring, at jeg læser betænkningen med dens ændringsforslag. Jeg har i nu 11 år været med i et menighedsråd, heraf de sidste tre år som formand.

Jeg finder det centralt for det kirkelige liv i et sogn, at beslutninger ang. det kirkelige liv så vidt muligt træffes lokalt, dvs. i sognet og i menighedsrådet. Ved at tillægge yderligere kompetencer til provstiudvalg ser jeg en risiko for, at ansvarsfølelsen over for lokale initiativer mindskes. At nogle sogne kan have meget svært ved at mobilisere mennesker til MR-arbejde, hvilket er et faktum, bør ikke besvares med, at provstiudvalg generelt overtager yderligere ansvar og kompetencer. Det folkelige bliver ikke styrket ved at øge afstanden mellem de mennesker, hvis kirkelige liv og engagement, det handler om, og beslutningstagere. Der er jo ikke noget til hinder for samarbejde af strukturel og indholdsmæssig karakter, som strukturen er nu på tværs af sogne.

Provstiudvalgets funktioner er væsentlige og nødvendige under nuværende ordning med den rammesætning, som gives menighedsrådene økonomisk, og som det er menighedsrådets opgave at udfylde. Jeg vurderer, at det ud fra et demokratisk perspektiv er problematisk at centralisere for mange funktioner, selv om det er udtryk for den generelle tendens i landet, at enheder gøres større. Kombination af økonomiansvar og ansvar for kirkeligt liv og vækst i et provstiudvalg risikerer at skabe afstand til menighedslivet samtidig med at den stigende tendens til økonomitænkning – og styring, der allerede nu præger menighedsrådsarbejde, yderligere stimuleres.

Merete Reimer Jensen

(Formand for Kragelund Menighedsråd)

Høringssvar ang. provstestilligen og provstiets funktion

Jeg har læst betænkningen 1527 "Provstesillingen og provstiets funktion" og overordnet set finder jeg, at de nye love og tiltag, der forslås, er gode og fornuftige og til gavn for folkekirken. Det gælder forslaget om oprettelse af en fast provstestilling i hvert provsti med henblik på en bedre rekruttering, og det gælder i overvejende grad også forslaget om øget indflydelse til provstiudvalget, herunder valg af en præst til provstiudvalget.

Men især kapital 9 om Provstiets funktion og opgaver rummer nogle forslag, som nødvendigvis må give anledning til nærmere overvejelser. Det drejer sig især om afsnittede 9.2 og 9.3 ang. kirkelige aktiviteter på provstiplan og struktur, herunder muligheden for, at et provstiudvalg kan foreslå at tage en sognekirke ud af almindelig brug.

I en ideel verden burde det egentlig ikke være et problem, at provstiudvalget kan foreslå en kirke nedlagt, hvis virkeligheden viser, at kirken reelt set er afgået ved døden på grund af manglende brug. Det burde sådan set også være ret enkelt på et objektivi grundlag at afgøre, om en kirke er død eller ej. Altså opstille nogle "døds-kriterier", som kan afgøre sagen, så det ikke er den døende menighed selv, der skal tage beslutningen.

Det samme gælder forslaget om provstiudvalgets mulighed for at beslutte og koordinere kirkelige aktiviteter på provstiplan. Man bør vel gå ud fra, at provstiudvalgets eneste mål omkring planlægning af kirkelige aktiviteter på provstiplan er at få forkyndt evangeliet på den bedst tænkelige måde, så derfor bør menighedsråd og præster i udgangspunktet også kunne gå positivt og konstruktivt med i et kirkeligt arbejde, der er vedtaget i fællesskab. Alle i kirken arbejder jo for den samme sag.

Men i virkelighedens verden ser tingene selvfølgelig nogle gange lidt anderledes ud. Man kan forestille sig, at et magtmisbrug kunne finde sted, hvis provstiudvalget besluttede at nedlægge en bestemt kirke for at spare penge. Og man kunne forestille sig, at der kunne vedtages kirkelige aktiviteter, som enkelte sogne og præster hverken havde evner eller vilje til at deltage i. Uanset om en sådan beslutning om fælles kirkelige aktiviteter gøres bindende for alle sogne i provstiet eller ej, så vil det sogn, som vælger at være udenfor, jo i hvert tilfælde ikke få glæde af de penge, som er sat af til formålet, ligesom det heller ikke vil få gavn af den vitalisering af det kirkelige liv, som en ny samarbejdsform vil medføre.

Personligt er jeg overbevist om, at folkekirken står overfor nogle store udfordringer i fremtiden. Det skyldes dels et støt faldende medlemstal, og det skyldes dels udsigten til, at kirke og stat i større eller mindre grad vil blive skilt med det til følge, at kirken i højere grad kommer til at styre sig selv. Der skal med andre ord nogle gode styrings- og ledelsesredskaber til, så kirken bruger de økonomiske ressourcer mest hensigtsmæssigt, og således at der bliver en god mulighed for at sætte ord på, hvad det er, vi skal og vil i kirken så vi kan organisere os bedre i forhold til den kirkelige vision, vi i fællesskab har formuleret.

Af personlig erfaring ved jeg, at præster og sogne har stor glæde af at samarbejde omkring forskellige kirkelige aktiviteter. Det styrker arbejdsglæden og fællesskabet, og resultatet af det kirkelige arbejde bliver langt mere kvalificeret, når flere går sammen om en opgave. Samarbejde på tværs af sogne, mellem præster, og mellem provster, biskopper, menighedsråd og provstiudvalg vil styrke kirken.

Netop det sidste er hovedårsagen til, at jeg tror, at forslagene i betænkningen er gode for folkekirken. For de forslåede tiltag er et vigtigt skridt hen imod at mindske kirkens hierarki og styrke dialogen og samarbejdet mellem de forskellige enheder, som folkekirken er bygget op af. Afgørende beslutninger vil kræve, at de forskellige enheder i kirken skal tale mere sammen for at kunne opnå et resultat. At det kræver samtale mellem flere parter at opnå et bestemt resultat, som f.eks. ansættelse af en provst, nedlæggelse af en kirke eller vedtagelse af fælles kirkelige aktiviteter, vil jo så også omvendt bevirke, at det bliver meget vanskeligt for enkelte personer eller grupper at udøve magtmisbrug.

- Jeg mener, at der i princippet altid kommer det bedste resultat ud af et samarbejde, hvis de deltagende parter selv har valgt at være med. På den anden side er der nok ingen tvivl om, at hvis betænkningens forslag bliver virkeligheden, vil både menighedsråd, præster, provster, provstiudvalg og biskopper om ikke blive tvunget, så i hvert tilfælde stærkt motiveret til gå ind i det fælles arbejde på flere centrale områder. Men nogle gange er det faktisk også nødvendigt, at der bliver skubbet lidt på, for at kirker, sogne, præster og kirkens lokale ledelse begynder at tænke og arbejde mere på tværs og i fællesskab. For når først arbejdet er sat godt i gang, ja, så mener jeg, at det nok vil vise sig at være til stor gavn og glæde for kirken og dens ansatte. Og dermed i sidste ende til gavn og glæde for medlemmerne og brugerne af kirken. Så "ja tak" til betænkningens forslag - det er den vej, vi skal!

Venlig hilsen

Karen Nedergaard,

- Sognepræst ved Lumby og Stige kirker.

Birgit C. Kristensen

Fra: Henry Just <htjust@fibermail.dk>
Sendt: 30. januar 2012 15:13
Til: Kirkeministeriet
Emne: (LOPH)Høringsvar fra Timring-Tiphede og Distf. for Herning provstier

Høringssvar på betænkning 1527.

Indsendt af Henry Just, formand for Timring-Tiphede menighedsråd og Distriktsforeningen for Herning nordre og søndre provsti.

Den snak der foregår her i provstiet er, at menighedsråd og provsti i mellem er i en god dialog allerede om opgaver på et lidt overordnet plan.

Ansættelse af HR konsulent, Kirke til Kirke projektet og dialog om bedre samarbejdes relationer menighedsråd imellem.

Så vi kan støtte forslaget om tanken om at provstiudvalget kan tage opgaver op, hvis det som her i provstiet forgår i nær dialog med menighedsrådene, som jo har valgt provstiudvalget på demokratisk vis.

Hvis man vælger at lukke op for at provstestillinger kan søges af præster uden for provstiet, bør provsti udvalget inddrages i udvælgelsen. Provsten er trods alt en central person, som er afhængigt af et tillidsfuldt samarbejde med menighedsråd og provstiudvalg.

Hvad er der for resten til hindre for at menighedsrådene er inddraget i processen? Ovenstående spørgsmål er afført af provsteskiftet vi lige har været igennem. (der ikke noget personlig i det)

Ikke så meget valget af provst, men eftervirkningerne i vort pastorat, som betjentes af to et halv præst.

Nu blev det vor kirkebogs førend præst der blev udnævnt til provst, det medførte at han går ned på halv tid i sognet.

Som erstatning for den manglende halve stilling udpeger biskoppen en halvtidspræst hen over hovedet på os.

Jeg føler det som et overgreb på menighedsrådenes ret til at vælge præst.

Pastoratet 4 kirkesogne betjenes nu af en præst i fuldtids stilling, 3 i halvtidsstilling og det kan ikke være optimalt hverken for menigheder eller præster, det nære tillidsforhold bliver vanskeligere at opbygge.

Menighedsrådenes selvstændighed må under ingen omstændighed beskæres ved omfordeling af provstiers funktioner, undtagen på et punkt, eventuelle kirkelukninger må nødvendigvis ske i samarbejde med provstiet.

Timring den 30 januar 2012

Henry Just

Dokument nr. 98740/11.

Til Kirkeministeriet.

Høringssvar til betænkning 1527.
Provstestillingen og provstiets funktion.

I mange år har man sagt, at folkekirken er et "velordnet anarki" eller en humlebi. Den kan ikke flyve, men det ved humlebien ikke.

Hvis udefra kommende administratorer skal bestemme rammerne for menighedens liv, vil humlebiens vinger miste evnen til at holde humlebien oppe. Der hersker et "velordnet anarki", som nogen kalder det, eller et "administrativt rod", som andre kalder det i kirken. Efter min mening er det fordi, der hersker en anden ånd i kirken end i den del af det offentlige liv, man har fået rettet ind til højre.

Vil vi have en folkekirke, hvor den enkelte menighed ordner sine egne affærer i et frit samarbejde med de andre menigheder?

En menighed, der som nu, vælger sit eget menighedsråd, som har myndighed til at bestemme sin egen menigheds administration. Herunder om den vil nedlægge sig selv som menighed, sammenslutes med en anden menighed, lave sine kirker om til lejlighedskirker, sælge dem, eller bryde dem ned. Eller måske ligefrem bygge en ny kirke, så den ikke er forpligtet til at holde middelalderens levninger kørende for nationalmuseet.

En menighed, der måske i fremtiden selv bestemmer, om den vil støtte en anden menighed, der har det svært enten med økonomien eller det åndelige liv, eller med at holde deres middelalderkirke i drift.

En menighed hvor evangeliet kommer ud i alle kroge af folkelivet, uden at den praler med sine gerninger.

Sådanne menigheder har vi langt hen ad vejen nu.

Takket være den menighedslov som I. C. Christensen fik gennemført i begyndelsen af 1900 tallet.

Eller vil vi hellere have en folkekirke, hvor nogle administratorer bestemmer på menighedens vegne. Bestemmer hvor meget af den kirkeskat, som opkræves i sognet, der skal gå til den menighed, der er i sognet. Hvor meget der skal overføres til andre sogne og hvorfor.

Hvordan den kirkelige linje skal være i sognet, hvilke tiltag der skal tages og hvorfor. Vil vi have, at nogle udefra kommende administratorer skal bestemme, om sognet skal nedlægges, kirken skal nedlægges, præstegården skal nedlægges.

Adskillige forslag, som denne arbejdsgruppe er kommet med, peger i den retning. Lad mig blot nævne.

9.3.2. Provstiudvalget kan indstille til stiftsråd, biskop og kirkeminister, at en kirke skal tages ud af brug. Dette sker med bindende virkning for menighedsrådene.

9.2.2 Provstiudvalget kan lave forpligtende målsætninger for det kirkelige liv for sognene i provstiet, samt forpligtende koordineringer af sognenes aktiviteter.

9.1.1 Personalenormering kan fastlægges af provstiudvalg.

9.1.1 Menighedsrådene kan indgå et samarbejde, som finansieres af provstiudvalgskassen.

Menighedsråd der ikke vil være med i dette samarbejde, kan blive fri, men kommer til at lide under, at deres ligningsmidler forlods bliver beskåret af provstiudvalgskassen.

Som regel er det et kvalificeret flertal på 2/3 af budgetudvalget, der skal kunne vedtage, at provstiudvalget kan gøre disse ting.

Betænkningens forslag er jeg modstander af ud fra mit syn på kirken som bestående af sogne, der er selvhjulpne, selvbestemmende, og frivilligt kan gå i samarbejde sognene imellem på et eller flere områder.

Det har hidtil fungeret formålstjenligt med biskoppen som opmand, det mener jeg stadig, det kan gøre. Det giver sognene et frit og selvstændigt liv, hvor de frit kan samarbejde.

Betænkningens forslag vil nemt gøre administrerende provster, præster og menighedsrådsmedlemmer i provstiudvalget til inhabile dommere over det enkelte sogns anliggender, især da disse først er valgt til at varetage deres eget sogns interesser, før de bliver valgt til provstiudvalget.

Hvis man i nogen grad ville undgå denne fare, skulle provstiudvalgets medlemmer vælges ved direkte valg blandt provstiets medlemmer af folkekirken.

Så viste man også på dette punkt, at det er et provstisogn man vil have, hvor menighedsrådene bliver frataget en stor del af deres administrative myndighed.

Ligesom man som en nyskabelse giver dette provstiråd en del af præsternes gejstlige myndighed til at forkynde evangeliet på den måde, de finder er bedst egnet på det sted, de er.

Som en forsmag på hvor galt det kan gå, kan man se på sagen om Ålholm sogn i København.

Det er en velfungerende menighed, hvor der efter københavnske forhold er mange, der trofast slutter op om kirken og evangeliets forkyndelse.

Menigheden har lavet et værested. Menigheden har samarbejde med en luthersk menighed i Letland. Ålholm støtter økonomisk denne menighed, og de to menigheder støtter hinanden åndeligt.

Nu skal der nedlægges en kirke i Valby-Vanløse provsti.

Her indstiller provsten så Ålholm kirke til nedlæggelse.

Det kan han ikke gennemføre efter den nuværende ordning.

Men får vi betænkningens forslag gennemført, kan han.

Han vil sikkert kunne skaffe 2/3 flertal blandt budgetudvalget til at nedlægge Ålholm, så går de andre menigheder jo fri, provstens indbefattet.

Hører man ikke på saglige argumenter i denne sag, og det er jo før set i politik, så vil provsten og hans stiftsudvalg få sin vilje.

Jeg vil bede til, at betænkningens forslag ikke bliver til noget. Det vil jeg gøre uden at bede provstiudvalget om lov.

Behøver jeg at sige, at jeg er tilhænger af den selvhjulpne menighed, der hjælper andre menigheder med skønsomhed uden at kalde sin hjælp for fattighjælp og uden at stille betingelser for sin hjælp?

Behøver jeg at sige, at den menighed der bliver hjulpet, naturligvis helst ville være selvhjulpet og derfor ikke betragter hjælpen som en ret, men som en hjælp til selvhjælp?

Behøver jeg at sige, at selvstændige sogne naturligvis frivilligt kan samarbejde?

Behøver jeg at sige mit nej til ovennævnte forslag fra betænkningen tydeligere?

Venlig hilsen

Sognepræst i Lumby og Stige sogne, Fyns Stift.

Werner Elof Sørensen, Søhus præstegård, Bispeengen 11,
5270 Odense N. Tlf: 29 16 60 84. Mail: wes@km.dk

Høringssvar til Betænkning 1527 om Provstestillingen og provstiets funktion

Jeg er sognepræst i to halvstore midtjyske landsogne på 35. år.

Det er en skam, at spørgsmålet om kirkelukninger er lagt ind i betænkningen. Jeg har megen forståelse for, at det er nødvendigt at drøfte og handle i den problemstilling, så ømtålelig den også er. Jeg har også forståelse for, at provstiudvalget kan og skal være medspiller i det spørgsmål. Men jeg har ingen forståelse for, at det er arvingerne, der skal beslutte den aktive dødsbistand. Det er en rigtig giftig og uelegant opstilling, betænkningen her fremlægger. Den lægger Folkekirken blot for en svøbe af lokale skandalesager. Det er nemt at forestille sig, at folk med sammenlægningsmani og med et par raske lederkurser i bagagen bliver valgt ind i mange provstiudvalg og har lyst til at prøve deres ideer af på det lokale kirkeliv.

Små sogne er et problem, og det skal løses. Men det er netop i disse år ikke overbevisende, at stort bare altid er godt. Jeg mener, der er enighed om, at de nye stor-kommuner var en fejltagelse – derimod ikke de gamle storkommuner! De store landbrug har bragt dansk landbrug ud i uoverskuelig gældskrise. De store banker har det svært – det har nogle af de små også. Men ingen standser op – alle former for virksomheder skal bare være endnu større. Det er rygmarvstænkning fra en managementverden.

Så vidt jeg kan se, er de nødvendige sammenlægninger af sogne og den nødvendige indskrænkning af økonomien for længst i fuld gang – uden denne nye myndighed i provstiet. Biskopperne har også en interesse i at bruge præsteressourcerne stadig bedre – processen har længe været i fuld gang.

Jeg ser det som en ulykke i kirkelivet at indføre denne hårdhed og ledertænkning i provstiudvalget.

Intentionen med at skaffe flere ansøgere til provstestillingerne på den foreslåede måde rummer gode fordele. Jeg vurderer ideen som ok. Men den indebærer også det upåagtede, at kun meget få lokale præster vil søge provstestillingerne (tror jeg). I hvert fald er det meget få præster, der søger embede i nabosogne. Men det er måske også godt nok at få en provst udefra. Fordelene er nok større end ulemperne.

Ideen om at vælge en præst ind i provstiudvalget savner en tilstrækkelig tungtvejende begrundelse. For den tager en præst lidt væk fra selve præstearbejdet i hans/hendes egne sogne – og det er der ikke ligefrem brug for i disse år. Jeg har aldrig selv savnet at sidde i provstiudvalget.

Der er i disse år så mange gode ideer til, hvad præster også kan lave. Hvert nyt tiltag af den slags går med garanti ud over præstens primære præstearbejde, især sjælesorgen og hjemmebesøgene. Man kan kun engagere sig uden for sognet ved at tage tiden fra sognet.

Det er en svær balancegang i betænkningen: at skærpe ledelsesprofilen i provstiudvalget kan kun gøres ved at tage ledelse ud af hænderne på menighedsrådene. Og tit nok beder menighedsrådene selv om at slippe for noget af den ledelse. Helt generelt hilser jeg den udvikling med modvilje. Der er økonomiske perspektiver i betænkningen – men de kirkelige perspektiver er sørgelige. Det er økonomi-tænkning a la New Public Management – som ikke har skabt gode samfund de sidste to tiår. Nu skal Folkekirken udsættes for det samme.

Jeg udtaler mit høringssvar helt på egne vegne.

Venligst

Ejnar Stobbe
Kragelund Præstegård den 30. januar 2012
8600 Silkeborg.

Høringssvar vedr. betænkning 1527 "Provstestillingen og provstiets funktion"

Hermed bemærkninger til den udsendte betænkning:

Rapporten giver med sine 190 sider en omfattende beskrivelse af de nuværende funktioner for provst og provstiudvalg og ligeledes af, hvordan man forestiller sig det fremtidige arbejde. Det meste synes at være en fair beskrivelse af tingenes tilstand og små naturlige justeringer.

Et enkelt kapitel tiltrækker dog mere opmærksomhed, nemlig kap 9. Her synes det som om folkekirken fremadrettet har provstiet som basis, hvor det i dag er de enkelte sogne som er basis og grundstenen i folkekirkens opbygning.

Her tænker vi især på overvejelserne om provstiudvalgets fremtidige muligheder for at udøve en ledelsesrolle i forhold til menighedsrådene, hvilket jeg finder at være en betænkelig udvikling. Det bliver ikke nemmere at finde medlemmer til et fremtidigt menighedsråd, hvis det meste er bestemt på forhånd og det lokale demokrati i højere grad bliver et ekspeditionskontor.

Det er i den danske folkekirke udgangspunktet, at sognets kirkelige og administrative anliggender styres af menighedsrådet. Dette fastslås også i Lov om Menighedsråd allerede i §1. I §2 hedder det, at det påhviler menighedsrådet at virke for gode vilkår for evangeliets forkyndelse. Et sådant ansvar kræver tilsvarende kompetencer. Arbejdsgruppen bag provstebetænkningen anbefaler, at provstiudvalget kan bemyndiges til fastlægge personalenormering for hele provstiet og koordinere kirkelige aktiviteter mellem provstiets sogne, som de enkelte menighedsråd ikke skal kunne sige nej til at deltage i. Det finder jeg meget problematisk.

Denne passus betyder faktisk, at flertallet i et provstiudvalg med økonomien som styringsinstrument kan ensrette et helt provsti på mindste fællesnævner for kirkelig aktivitet! Da provstiudvalget kun er indirekte valgt, vil det udgøre et demokratisk problem i forhold til sognet. Og da der er mange forskellige aktivitetsniveauer i provstiets sogne, vil det enkelte sogn let kunne overkøres.

Jeg finder den nuværende økonomiske rammestyring mere rimelig og den giver de enkelte menighedsråd mulighed for at prioritere de midler som er til rådighed, i forhold til personale og aktiviteter.

Lars Morthorst Christiansen

Sognepræst Vindum/Brandstrup, Viborg Stift

Provstestillingen og provstiets funktion
Betænkning fra Arbejdsgruppe vedrørende provstestillinger
Betænkning 1527
Kirkeministeriet okt. 2011

Høringssvar FRIT FORUM for FOLKEKIRKENS FREMTID:

Vi hæfter os ved de punkter i betænkningen, som vi mener, kan medvirke til at udvikle folkekirkens organisation således at det demokratiske fundament styrkes.

Det ser vi særligt i de ændringer, der vedrører sammensætningen af de kommende provstiudvalg.

Vi ser det, at præster for fremtiden får repræsentation i PU som en opblødning af folkekirkens to-strengede ledelsesstruktur, der ofte synes at spærre for udvikling.

Det demokratiske element ser vi styrket ved en udvidelse af antallet af medlemmer i PU, idet flere får adgang til at deltage og tage medansvar for de beslutninger, der træffes på provstiplan.

Med denne styrkelse af PU, finder vi det også vigtigt at valgperioden for PU medlemmer forskydes. Det vil give de nye menighedsråd en større chance for at opdage, at PU- valget er vigtigt for det enkelte sogn.

Vi tilslutter os forslaget om, at PU fremover skal udarbejde en målsætning for provstiets kirkelige arbejde. PU lægger i forvejen indirekte retningslinjer for det kirkelige liv gennem den fordeling af økonomiske midler, der foretages. En målsætningsdebat vil gøre det gennemskueligt for det enkelte sogn, hvilke kriterier, der ligger til grund for fordelingen. Forarbejdet for formuleringen af en målsætning kunne – igen medblik for det demokratiske element – med fordel gøre ved at inddrage menighedsrådsmedlemmer, ansatte og præster f.eks. ved stormøder i provstiet (cf. erfaringer fra Kolding provsti 2005/ 2009)

Med venlig hilsen

Medlemmer af styregruppen for tænketanken Frit Forum for Folkekirkens fremtid:
Grete Wigh-Poulsen, sognepræst Sankt Nicolai, Kolding, Henriette Pedersen, sogne- og sygehuspræst i Budolfi, Aalborg, Inge Kjær Andersen, formand for menighedsrådet i Hans Egedes, Aalborg.

Kirkeministeriet,
Frederiksholms Kanal 21,
1015 København.

HØRINGSSVAR VEDRØRENDE BETÆNKNING 1527 -

DOKUMENT NR. 98740/11

Den mulighed for at indgive høringssvar vedrørende Betænkning 1527 om Provstestillingen og provstiets funktion vil jeg gerne sige tak for og benytte mig af. Det er nemlig en særdeles vægtig betænkning, der her er sendt til høring, i hvert fald, hvis de tanker i betænkningen, der drejer sig om provstiets fremtidige funktion, føres ud i livet. Her gøres der op med fundamentale tanker bag loven om menighedsråd, hvis hovedtanker har været gældende siden I. C. Christensens indførelse af den for lidt over 100 år siden, og som kan føres endnu længere tilbage i vor kirkes historie.

Indtil nu har sognet været den grundlæggende folkekirkelige enhed. I. C. Christensen ville med sit forslag om menighedsråd, netop demokratisere kirkelivet; som han sagde: Giv dens medlemmer indflydelse på kirkens styrelse og dermed vække medlemmernes kærlighed til og interesse for Folkekirken. Jeg ser det som en stor gevinst, at Folkekirken også i fremtiden vil komme til at bestå af sogne, der som nu er selvhjulpne, selvbestemmende og frivilligt kan indgå samarbejde med andre sogne, hvis man vil, og på de områder, man selv synes.

De tanker, der især kommer til udtryk i kap. 9 i betænkning 1527, har til hensigt at fjerne denne centrale funktion for sognet. Nu bliver det provstiet, der får tillagt sognets tidligere bærende rolle, hvilket Præsteforeningen og biskop Lise-Lotte Rebel også har påpeget og taget afstand fra (s. 100, sp. 3).

Hvordan kan et for sognet og sognemenigheden fjernereliggende provstiudvalg sikre det nære demokrati? Det nære demokrati bliver da et uvedkommende demokrati-lignende forhold, hvilket jeg og sikkert alle på min alder (60 år) kan nikke genkende til fra det politiske liv fra begyndelsen af 1970'erne. Men hvis man vil centralisere magten, og dermed ovenfra styre det fremtidige kirkelige liv, så er den foreslåede model da en ganske fin måde at gøre det på! Derved går man samtidig direkte imod I. C. Christensen tanker om at vække medlemmernes kærlighed til og interesse for folkekirken, og spørgsmålet må da stilles: Hvem vil så for fremtiden have lyst til at sidde i et menighedsråd, når man nu kun skal udføre de beslutninger, som andre i et provstiudvalg, som ens sogn måske ikke engang er repræsenteret i, har vedtaget?!

Jeg er derfor helt uforstående overfor, at de to repræsentanter for Landsforeningen for Menighedsråd, der har siddet med i gruppen bag betænkningen, har kunnet tilslutte sig forslaget - og med den begrundelse, som der står i betænkningen: *"at menighedsrådene i et provsti i fællesskab beholder kompetencen, fordi det kun sker efter menighedsrådenes beslutning med kvalificeret flertal på et budgetsamråd"*. (s. 109)

Netop derved kan man jo til enhver tid fremme skindemokratiet, hvis man vil - ved f.eks. at underkende et menighedsråd, der måske fører en lidt anderledes kirkelig holdning end flertallet! Med en demokratisk afstemning i provstiudvalget kan det nære demokrati i et sogn fremover til enhver tid let sættes ud af kraft, og når de interesser, som dette sogns beboere har, og som de har givet udtryk for netop via valg til menighedsrådet på det sted, hvor de bor, ikke tilgodeses, da bliver spørgsmålet vel så for disse beboere: Hvorfor skal jeg være medlem af en forening, der ikke tilgodeser mine interesser?

Dermed opnår man desværre sikkert kun det direkte modsatte af de intentioner, jeg mener at kunne se, mange i udvalget har - nemlig en handlekraftig kirke. Men hvad vil man med sådan en størrelse/handlekraftig kirke, hvis der til sidst kun er generaler tilbage?! og al fodfolket er forsvundet eller har lænet sig godt tilbage i sædet, fordi man nu er blevet vænnet til at være pacificerede deltagere i mægtige events.

Hvis de tanker, der ligger bag Betænkning 1527 kap. 9, bliver vedtaget, er jeg overbevist om, at man vil komme til at høre ord som ansvarsforflygtigelse og fremmedgørelse sagt ret så ofte - og med god grund.

Desuden har man vel også et stort problem med Forvaltningsloven, som Folkekirken er underlagt, hvor der i § 1 og § 3 tydeligt angives, at man er inhabil, når man er part i en sag, f.eks. indstilling til lukning af en kirke, eller ønsker at fremme én form for kirkeligt arbejde på bekostning af andet, eller hvor mange ansatte, der skal være i andre kirker af hensyn til den samlede økonomi, man har til rådighed i provstiet (s.95ff., især pkt. 9.1.1; 9.1.2; 9.2; 9.3.2 og 9.5). Dette forhold har man f.eks. slet ikke berørt i betænkningen.

I det hele taget mener jeg, at betænkningen i den del, der handler om provstiets funktion har store mangler.

Hvorfor er der f.eks. ikke en udredning af sognets historiske udvikling, når der nu foreligger én for provsten, og heller ikke foreligger teologiske refleksioner over sognet og dets formåen til at nå enkeltpersoner og grupper i lokalområdet contra et provstiudvalg?

Hvorfor er der ikke teologiske refleksioner over de retspositivistiske tanker, der i de seneste årtier er strømmet ud fra ministeriet og nu også møder os i ønsket om større enheder på bekostning af de nære relationer?

Hvor er de teologiske refleksioner over, om Folkekirken kan bevare sin folkelighed, når man beskærer de lokales indflydelse?

Hvorfor foreligger der ikke teologiske overvejelser over de mange små sogne som garanter for et mangfoldigt og nuanceret kirkeliv?

Er det ikke f.eks. også værd at huske på, at Kirkefondet for lidt over 100 år siden arbejdede på at gå fra store enheder til små enheder, og at de da opnåede det helt enestående at nå grupper og borgere, som ellers var på vej væk fra kirken, men nu oplevede, at det kunne blive deres kirke! Situationen nu om dage minder på flere måder dén for de 100 år siden!

Da afsnittet om fremtidens provstiudvalg i betænkning 1527 på mig ikke virker gennemarbejdet - samtidig med, at den repræsenterer en tankegang, jeg absolut ikke er enig i og tror på - kan jeg slet ikke gå ind for det foreliggende forslag.

Med venlig hilsen

Ole Petersen.
Engdraget 45, 2500 Valby.

Sognepræst. Aalholm Sogn. København.

Allan Bäck
Administrator
Nørre alle 2 C. DK 2200 København N.
Tlf.: 3537 4044. Fax.: 3535 3397. Mobil: 4052 9795. E-mail: alb-sig@mail.dk

31.1.2012

HØRINGSSVAR TIL BETÆNKNING 1527 vedr. Provstestillingen og provstiets funktioner.

Som medlem af menighedsrådet i Simeon-Skt. Johannes Sogn afgiver jeg hermed høringssvar vedr. ovenstående betænkning.

Indledningsvis skal jeg kvittere for et godt og grundigt stykke udvalgsarbejde med mange muligheder for konkret handling.

For mig er det principielt særdeles vigtigt, at menighedsrådenes kompetencer fastholdes og udbygges i videst mulig omfang, da det er disse råd, der er det nærdemokratiske element omkring sogn, kirke og aktivitet.

Kun på ét punkt er det ikke hensigtsmæssigt, at de lokale råd har fuld suverænitæt: Omkring nedlæggelse af kirker eller udtagning af kirker fra normal folkekirkelig brug. – Hvis den nødvendige strukturtilpasning skal gennemføres hurtigt og samordnet må kompetencen til at agere lægges uden for rådene. Se mere om dette senere i 9.3.2.

Mine kommentarer koncentrerer sig om følgende punkter:

3.3.9. Det er meget positivt at brede ansøgerfeltet ud, da det modvirker sammenspisthed mellem provstiet præster, samt at det bredere ansøgerfelt vil sikre, at kvaliteten generelt fremover blive højner.

3.3.10, 3.3.11 og 3.3.12.

Ud fra ovenstående principielle holdning til rådernes indflydelse mener jeg, at Model 1 i 3.3.10 skal udelukkes. Der er ingen grund til at operere med 2 muligheder i både 3.3.10 og 3.3.11.

3.3.13.

Jeg finder det ikke hensigtsmæssigt, at provstestillingen fast tilknyttes en bestemt kirke i provstiet, da en provst ved en kirke kan være en belastning for menighedslivet og det vil samtidig medføre mindre fleksibilitet ved nyansættelser.

3.3.14

Jeg finder det helt unødvendigt, at der skal vælges en præst blandt præster til at sidde i provstiudvalget. Præsterne plejer at sige, at de har så travlt, hvorfor denne belastning er uhensigtsmæssig, og en fast repræsentation i udvalget er tilmed med til yderligere at formalisere tendensen til en "præstekirke".

9.1.2.

Jeg finder, at de to forslag om mulige nye tiltag omkring kompetenceflytning er skadelige i forhold til mit principielle synspunkt omkring menighedsrådenes kompetence. Budgetudvalget skal ikke tilføres mere magt på disse områder.

9.2.2.

Med samme begrundelse som i 9.1.2. vil jeg afvise de 3 mulige tiltag, som anbefales af et flertal af arbejdsgruppen.

9.3.2. - tage en sognekirke ud af almindelig brug.

Jeg finder den anbefalede mulig nye tiltag omkring dette for helt utilstrækkeligt. – Skal og vil vi have et redskab til at gennemføre den nødvendige strukturtilpasning i det kirkelige landskab, må kompetencen entydigt lægges i provstiudvalget som det er beskrevet i det sidste tiltag, der desværre ikke anbefales af arbejdsgruppen. Hvis man ikke gennemføre dette forslag, vil det i

praksis tage år og dag inden kirker tages ud af brug. Et menighedsråd vil naturnødvendigt altid pege på andres ende deres egen kirke, og dermed går processen i stå!

Netop denne opgave er helt central og naturlig for et organ, der er valgt af sognene, men som har mulighed for at se sammenhængene og nødvendighederne fra en overordnet synsvinkel.

9.4.2.

Jeg tilslutter mig forslaget om at udvide provstiudvalgenes størrelse til mellem 6 og 8 medlemmer, men finder, at en flytning af funktionsperiodens begyndelse helt til november efter valgåret er rigelig lang. Jeg synes, det vil være mere rimeligt at det nye provstiudvalg tiltræder den 1.8. i året efter valgåret.

Med venlig hilsen

Allan Bäck

KIRSTEN BERTH

Strandvejen 93 b
3070 Snekkersten

den 27. Januar 2012

Vedrørende Betænkning 1527 – Provstestillingen og provstiets funktion.

Egebæksvang Menighedsråd fremsender ikke høringssvar. Som enkeltmedlemmer af rådet ønsker vi at fremføre vore holdninger til betænkningen.

I forbindelse med **provstestillingen** finder vi det rigtigt, at stillingen placeres i et bestemt sogn, og at den bliver opslået ekstern.

I forbindelse med **provstiets funktion** ønsker vi, at det nuværende antal medlemmer fastholdes, og at valget først sker et halvt år efter menighedsrådsvalg..

PU kan efter flertal fra budgetsamråd indstille til biskop og kirkemineister at kirker tages ud af brug.

Det besluttende budgetsamråd kan ligeledes tillægge PU kompetence til at fastsætte personalenormering.

PU skal drøfte målsætning for det kirkelige liv.

Med venlig hilsen

Carsten Elwers
Ellen Daugaard Hansen
Kirsten Berth

Medlemmer af Egebæksvang Menighedsråd

Nørrebro, d. 31.1.2012.

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Høringssvar vedr. provstebetænkningen 1527:

Menighedsrådet ved Simeon-Sankt Johannes sogn, Nørrebro, København har ikke udfærdiget et samlet høringssvar, hvorfor menighedsrådets medlemmer er frit stillede til at indgive egne høringssvar.

Undertegnede 3 medlemmer af menighedsrådet skal hermed tilkendegive tilfredshed med, at

- *der satses på en ansættelse af provster ved landsdækkende stillingsopslag*
- *provstestillingen tilknyttes en konkret kirke i provstiet*
- *at medlemstallet i provstiudvalget kan defineres som 4-8 medlemmer tilpasset lokale forhold*
- *at indstilling om nedlæggelse af kirker bevares på lokalt niveau - "lokalt" forstået som provstiudvalget som kompetencehaver på baggrund af menighedsrådenes bemyndigelse*
- *at provstiudvalget kan tillægges større kompetence i budgetspørgsmål - og således også kan tage beslutninger om provstidækkende initiativer og opgaveplaceringer*
- *at alle budgetsamråd hen over årene i provstiet får tillagt beslutningskompetence i budgetforhold inden for de områder, hvor provstiudvalget er kompetencehaver*

og

- *ikke har indvendinger imod, at én præst - kollegialt valgt blandt provstiets præster - får plads i provstiudvalget*

Venlig hilsen

Charlotte Mejlshede
Helle Dahlsund Buus
Erik Andreassen

Kirkeministeriet

Rønne, den 2. februar 2012

Høringssvar på Betænkning 1527

Vi ønsker herved at gøre indsigelse vedrørende nogle punkter i Betænkningen.

Afsnit 3

Med hensyn til ansættelse af provster vil vi gerne støtte model 2, da det efter vor opfattelse er den model, der giver menighedsrådet størst mulig indflydelse på valg af provst, som også skal være sognets sognepræst. Vi ser det for at være vigtigt, at sognets præster matcher menigheden, i modsat fald kan det skabe splittelse i menigheden.

Afsnit 9

Her er der tale om forslag til at udvide provstiudvalgets / budgetsamrådets muligheder for at udøve en ledelsesrolle i forhold til menighedsrådene, hvilket gør os betænkelige.

Der er forslag om, at provstiudvalget / budgetsamrådet skal tillægges initiativret/indstillingsret til samarbejde om det kirkelige liv i provstiet (s.98), herunder koordinering løsninger af opgaver, som de enkelte menighedsråd ikke får mulighed for at kunne sige nej til at deltage i.

I forslaget får Provstiudvalget budgetsamråd kompetence til at koordinere aktiviteter med bindende virkning for alle sogne i provstiet (s.99).

I betænkningen foreslås det ligeledes at provstiudvalget skal kunne ensrette personalenormeringen i de enkelte sogne.

Vi finder ovenstående meget problematisk.

Provstiet og ikke sognet bliver herved gjort til en afgørende faktor i det folkekirkelige arbejde. Der er mange forskellige aktiviteter i provstiets sogne, - herunder teologisk forskellige – som ved en sådan struktur nemt vil kunne hindres i at blive udfoldet i det enkelte sogn. Det vil indskrænke den kirkelige og teologiske mangfoldighed, som er en af folkekirkens styrker. Vi ønsker ikke, at det enkelte menighedsråd fratages sin nuværende kompetence vedrørende kirkelige aktiviteter og personaleansættelse.

I provstier, hvor sognene har meget forskellig størrelse, kan større beslutningsret være uheldig for sognene.

Generelt

Det er fint med en tydeliggørelse af provstens ansvar og opgaver, og at provsten tildeles den nødvendige hjælp (administrativt og pastoralt) for at varetage sit embede forsvarligt.

Det er også godt med en grundig uddannelse og efteruddannelse af provster, så de er kvalificerede som ledere.

Ligeledes er det fint at provstiet får mulighed for at tilrettelægge arbejde og beslutningsprocesser (fx i forbindelse med budgetsamråd) på en måde, som gør processer og det administrative arbejde så smidigt og effektivt som muligt og at provstiet får større beføjelser i forhold til vurderingen af, hvorvidt kirker skal tages ud af kirkeligt brug.

Med venlig hilsen

Peter Hauge Madsen
Sognepræst i Rønne

Anette Kaas
Medlem af Rønne Menighedsråd
Medlem af provstiudvalget i Rønne
Medlem af stiftsudvalget i Københavns Stift

Høringssvar angående Betænkning 1527 om provstestillingens og provstiets funktion.

Vi anser sognet for at være den bærende enhed i Folkekirken. Og vores hovedanliggende med dette høringssvar er at værne om menighedsrådenes myndighed og ansvarsområde.

Det livsnære og forpligtende kirkefællesskab foregår på sogne-niveau.

Det skal ikke forstås som ligegyldighed med andre menigheder eller kirkesamfund. Det er fint med samtale og inspiration. Men det brede engagement har vi hjemme i sognene.

Og hvis vi i landsognene har nogle fordele, uanset de små enheder og den mindre økonomi, så ligger fordelene i nærhed mellem folkekirke-sognets medlemmer, menighedsråd og præst.

Derfor stiller vi os meget kritiske til at provstiudvalgene foreslås udvidet.

Vi mener, at det er noget nær en naturlov, at et udvidet provstiudvalg på lidt længere sigt vil gå efter udvidede beføjelser.

Med et større provstiudvalg foregøgles en repræsentativitet, som giver retten til at agere som et super-menighedsråd, der kan træffe forpligtende beslutninger.

Vores erfaring er, at det nuværende lille provstiudvalg er funktionsdygtigt.

Vi stiller os kritiske til indvælgelse af endnu et gejstligt medlem i provstiudvalget.

At indvælge endnu en præst i provstiudvalget vil i bedste fald være spild af ressourcer.

I værste fald vil det tilskynde til en ændring af provstiudvalgets kompetenceområde i retning af de kirkelige aktiviteter.

Det ligger allerede som en mulighed for provster og provstiudvalg at indkalde faglig forstærkning, når det skønnes formålstjenligt.

Det er vores klare holdning, at samarbejde er godt, når det sker på menighedsrådenes initiativ på baggrund af konkrete behov. MEN IKKE som en strukturel nødvendighed / topstyring.

Fra vores menighedsråds-vinkel kunne det være ønskeligt at flytte regnskabsføring over i provstiets regi.

Ligeledes ser vi gerne, at en del af personaleforvaltningen blev overflyttet til provsti-niveau.

Det gælder lønforhandlinger, implementering af regelsæt og rådgivning til menighedsrådets kontaktperson i forbindelse med MUS-samtaler.

Vi ønsker provstens deltagelse bevaret i forbindelse med kirke- og kirkegårdssyn.

Det er en værdifuld kontaktflade mellem provsti og menighedsråd.

Og det giver provsten et konkret kendskab til lokale forhold, som er svært at undvære i den mellemliggende 4års-periode.

Forslaget om at Provstiudvalgene vælges pr 1. november efter et menighedsrådsvalg har vi stor forståelse for.

Vi kan se fordele i forslaget om større fleksibilitet omkring besluttende budgetsamråd.

Betænkning 1527 fremstår på mange måder som et katalog af muligheder og tilbud.

Vi værdsætter denne bestræbelse på at undgå krav og ensretning.

Forholdene i Folkekirkens sogne og provstier er meget forskellige, og vi kan kun opfordre beslutningstagerne til at have mangfoldigheden for øje.

Afslutningsvis vil vi gerne nævne tre eksempler, hvor vi i vore menighedsråd har følt os krænket i vores beslutningsret.

- Den centrale beslutning om, at menighedsrådene skulle beskæres i antal medlemmer, lagde en stor arbejdsbyrde på de resterende medlemmer og reducerede antallet af engagerede lægfolk omkring sognekirkens beslutninger. Til glæde for hvem?
- Pålægget om at provstiets menighedsråd skulle kræve betaling for lørdagsbegravelser. Vi har aldrig tidligere krævet penge for begravelse af folkekirkens medlemmer, og det forekommer os anstødeligt.
- At vi skal spørge provstiet om lov, før vi fælder syge træer på vores kirkegård.

Det handler i vore øjne ikke kun om principper og strukturer, men om konkret hverdag i sognene.

Vi tilslutter os ovenstående høringssvar.

Dato Navn

Medlem af

27/1 Jens Martin Søgaard

Brejning Menighedsråd

27/1 Thomas Chavon

Brejning Menighedsråd

27/1 Lasse Rindø

Brejning Menighedsråd

27/1 Thomas Thomas Petersen

R. Be Højfossil

Dato Navn

Medlem af

26-7-12 *Mogens Søgaard*

Børneminister

26/1 12 *Poul Bang Petersen*

Vagterskilde

26/1 12 *Bjarne Tang*

Vagterskilde

26/1-12 *Butler Kampen*

Vagterskilde

26-1-12 *Beate Kylliga Lauridsen*

Vagterskilde

26/1-12 *Mette Klejnsørgaard Knudsen*

Vagterskilde

26/1-12 *Anne Højgaard Petersen*

*Sognepræst i Bujmang
og Vagterskilde*